

Reunamo Education Research

Kehittävä Palaute -menetelmän esittely

250+
Observoijaa
Suomessa

170 000+
Havainnon
aineisto

Reunamo Education Research

2500+
Observoitua
kohdetta

1,5 milj.+
Kirjausta
toiminnasta

Yritys

Reunamo Education Research Oy

2018 perutettu kasvatuksen ja koulutuksen asiantuntijayritys

Toiminnan perustana on Helsingin yliopiston tutkijan, kasvatustieteiden tohtori Jyrki Reunamon kehittämä Kehittävä Palaute -arviointi ja laatujärjestelmä.

Tutkimus

Tieteellisesti tutkittu menetelmä

Reaaliaikainen aineisto usealla eri mittarilla, tieteellisesti testatut menetelmät

Aineiston tilastollinen analysointi

Tutkimustieto perustana lasten hyvinvoinnin, osallisuuden oppimisen, liikkumisen ja emootioiden edistämiseen.

Palvelut

Varhaiskasvatuksen laadun arviointi

Kehittävä Palaute: valmis konsepti varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen lakisääteisen arvioinnin toteuttamiseksi ja kehittämistyön välineeksi.

Koulutuspalvelut

- Kohdennetut koulutuskokonaisuudet
- Tutkimusperustaiset verkkokurssit

Lisäksi

- Kansainväliset hankkeet
- Hoivapalvelujen tutkimus

Kehittävä Palaute -menetelmä

OBSERVOINTI

Kehittävä Palaute

Hyvinvoinnin indikaattorit

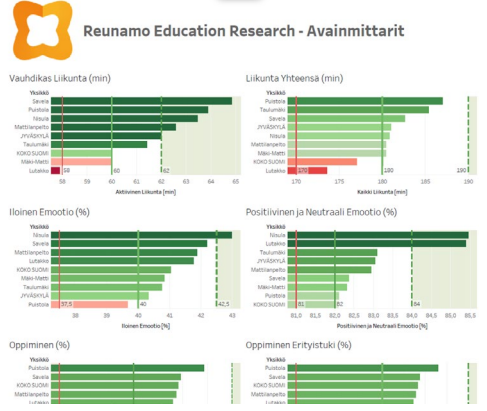
Oppimisympäristön vaikutukset

Johtajuuden vaikutukset

Johtajuus

Oppimisympäristö

Lapsen arviointi

ANALYYSI

Kehittävä Palaute -menetelmä tutkimuksessa

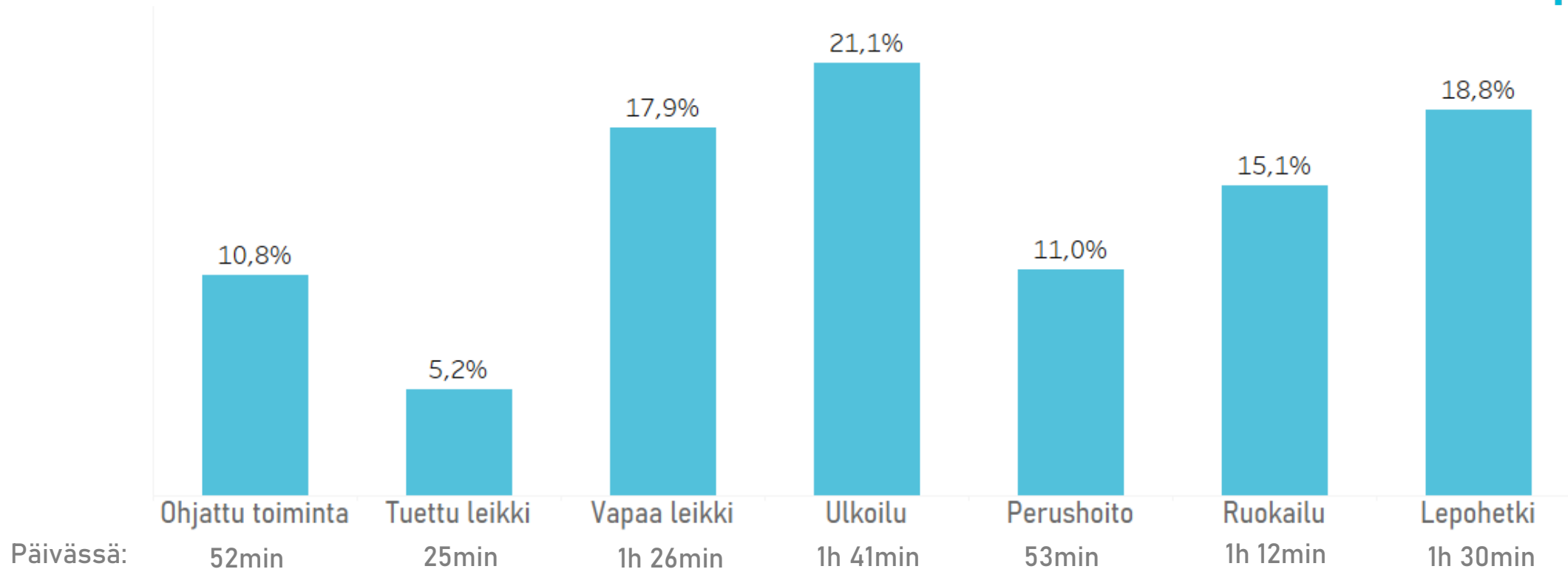
- ☒ Menetelmän keskiössä on tutkimusmenetelmä, jonka luotettavuutta ylläpidetään ja tarkastellaan jatkuvasti.
- ☒ Kansainvälisellä tasolla poikkeuksellisesta Kehittävä Palaute-aineistosta on tuotettu suuri määrä vertaisarvioituja tutkimusartikkeleja, väitöskirjoja ja opinnäytetöitä.
 - Tutkimusjohtaja Jyrki Reunamon (HY) [tutkimusblogi](#)
 - Julkaistut artikkelit ja tieteelliset tulokset [ReunamoEdun sivuilla](#)
- ☒ Haluamme osaltamme ylläpitää keskustelua tutkitusta tiedosta ja järjestämme kaksi kertaa vuodessa seminaarin, jonka aiheen valitsemme verkostotapaamisessa. Seminaari on kaikille avoin. Seuraava seminaari 31.3.2022.

Kehittävän palautteen käyttöönotto

- ❑ Liikkeelle nykytilakartoituksesta
 - kunnassa järjestetään observointikoulutus, jolloin henkilöstön joukosta koulutetaan omat observoijat aineistonkeruuseen
 - Aineisto kerätään noin 3kk aikana, observointipäivät 4h (klo 8-12 ja 12-16), observointipäiviä yhteensä 36
 - Näin saavutetaan 2000 havainnon aineisto
 - Lisäksi kasvattajat arvioivat lomakkeilla oppimisympäristöjä ja johtajat työyhteisöä sekä johtamista
- ❑ Analyysissä tarkastellaan ”Hyvinvoinnin nelikentän” kautta millainen on lasten kokemus varhaiskasvatuksen arjesta
 - Näkökulmina mm. oppiminen, liikkuminen, emootiot ja sosiaalisuus
 - Analyysiä käyttötarkoituksena on laadunhallinnan ja johtamisen kehittämisessä ja sen tuloksia sovelletaan toiminnanohjaukseen. Sitä voidaan hyödyntää myös esim. kunnan talousarviotyössä sekä hyvinvointikertomuksessa
- ❑ Seuraavissa dioissa näytteitä perusanalyysin kuvaajista

Päiväkodin toiminta

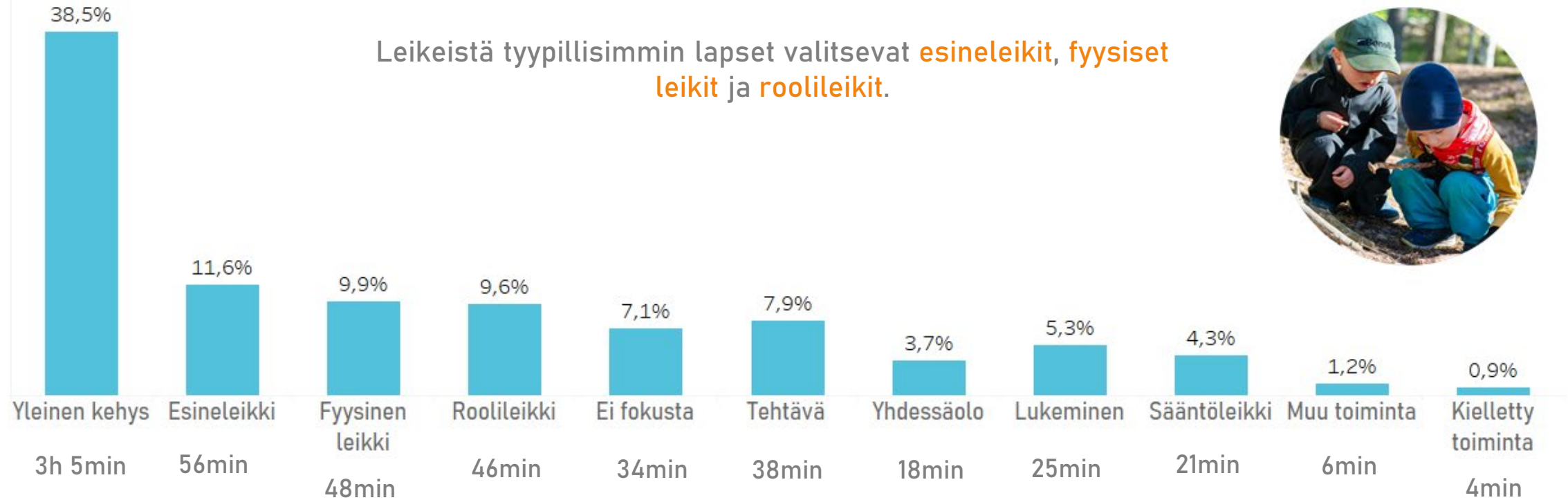

Viidennes päivästä (1h 40min) ulkoillaan. Toimintakaudella 2020–2021 **ulkoilun** osuus päiväkodin toiminnoista kasvoi valtakunnallisesti selkeästi. **Vapaan leikin** osuus väheni poikkeusvuonna – kenties lisääntyneen ulkoilun johdosta. **Ohjattua toimintaa** on hiukan alle tunnin verran päivästä, **lepohetkeen** vierähtää keskimäärin puolitoista tuntia. **Tuettua leikkiä** on päiväkodin toiminnoista vähiten.

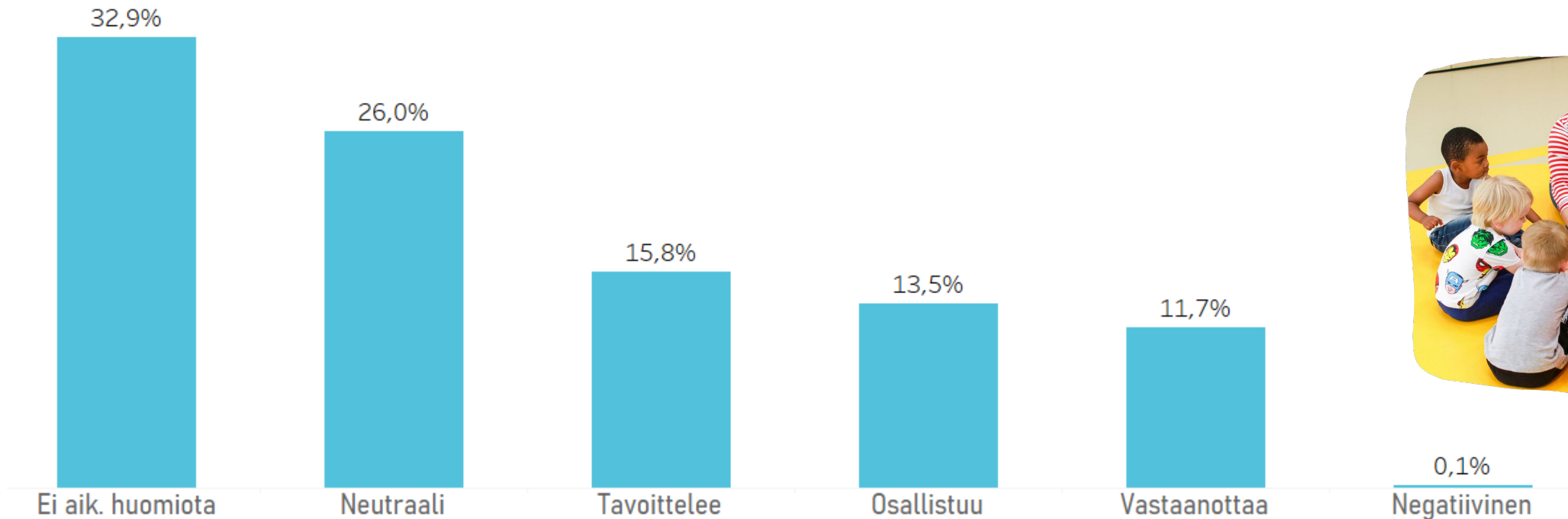
Lapsen toiminta

Yleisen kehksen mukaisiin toimintoihin vierähtää valtaosa varhaiskasvatuspäivästä (+3h).

Leikeistä tyypillisimmin lapset valitsevat **esineleikit**, **fyysiset leikit** ja **roolileikit**.

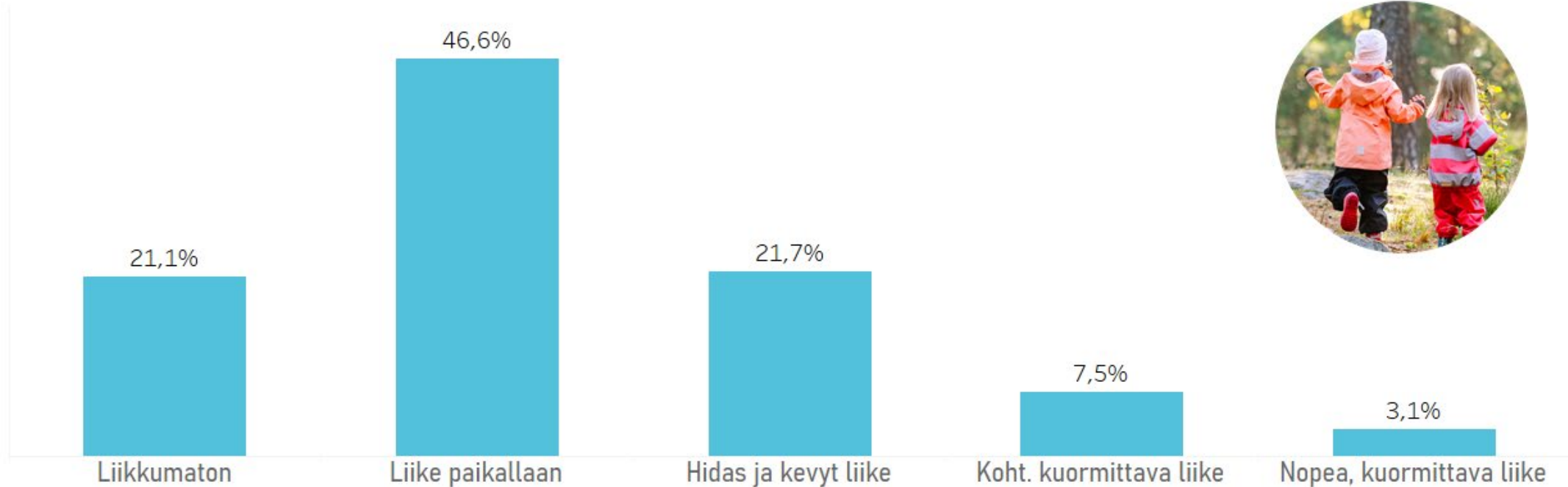

Aikuisen toiminta

Aikuisen **tavoittelevan**, **osallistuvan** ja **vastaa** toiminnan osuudet kasvoivat toimintakaudella 2020-2021. Erityisesti neutraalin toiminnan osuus laski merkittävästi. **Ei aikuisen huomiota**-luokan osuus nousi hieman toimintakaudesta 2019-2020, mutta jäi vähemmälle, kuin toimintakaudella 2018-2019. **Negatiivisen** toiminnan osuus laski.

Liikkuminen

Liikkumattomien lasten osuus nousi hieman toimintakauden 2020-2021 aikana verrattuna edellisiin toimintakausiin, muutoin jakaumat noudattivat varsin edellisten toimintakausien trendejä. **Kuormittavan liikkeen parissa (E4-E5) lapset viettävät noin 51 minuuttia päiväkotipäivän aikana.**

Oppiminen ja lapsen toiminta

	Usein keskeytyvä & Yksinkertainen	Enimm. jatkuva	Jatkuva toiminta & Kestävä, intens. toiminta	Yht.
Roolileikki	3,4%	8,2%	17,9%	11,8%
Sääntöleikki	1,6%	3,7%	7,9%	5,3%
Esineleikki	9,2%	13,7%	16,9%	14,3%
Fyysinen leikki	5,8%	10,8%	16,0%	12,2%
Lukeminen	2,2%	3,3%	5,6%	4,2%
Tehtävä	4,7%	9,0%	12,3%	9,7%
Ei fokusta	25,9%	7,8%	1,3%	8,6%
Yhdessäolo	6,1%	5,9%	3,0%	4,6%
Kielletty toiminta	2,4%	0,7%	0,3%	0,9%
Yleinen kehys	36,2%	36,1%	18,2%	27,5%
Muu toiminta	2,6%	0,9%	0,5%	1,1%
Yht.	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Leikeistä erityisesti **roolileikki**, **sääntöleikki** ja **fyysinen** leikki tarjoavat erityisen otollisia hetkiä oppimiselle. Nämä leikit ruokkivat mielikuvitusta ja vievät lähikehityksen vyöhykkeelle!

Esineleikeissä tavataan muita leikkejä useammin myös keskinkertaista ja matalaa sitoutuneisuutta.

Toiminta vailla punaista lankaa (**ei fokusta**) on tyypillisimmin oppimiselle vaatimatonta. Myöskään **yleisen kehksen** mukaiset rutiininomaiset toiminnot eivät useinkaan tarjoa runsaita tilaisuuksia uuden oppimiselle.

Oppiminen ja aikuisen toiminta

	Yksinkertainen & usein keskeytyvä		Enimmäkseen jatkuva		Jatkuva toiminta & kestävä, intens. toiminta		Yht.
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	
Vastaanottaa	13,6%	15,5%	14,2%	17,1%	11,6%	14,2%	14,0%
Osallistuu	16,6%	11,0%	16,1%	14,9%	18,4%	20,9%	17,2%
Tavoittelee	17,2%	18,7%	18,9%	20,9%	19,3%	20,2%	19,3%
Neutraali	28,5%	29,0%	25,6%	24,7%	24,5%	20,5%	24,7%
Negatiivinen	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,0%	0,1%
Ei aik. huomiota	23,9%	25,7%	25,1%	22,3%	26,1%	24,1%	24,7%
Yht.	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Seuranta-analyyseissä voidaan vertailla eri vuosien tai toimintakausien tuloksia ja tarkastella toiminnan kehityksen suuntaa.

Kuinka aikuisen toiminta kytkeytyy lapsen oppimiseen?

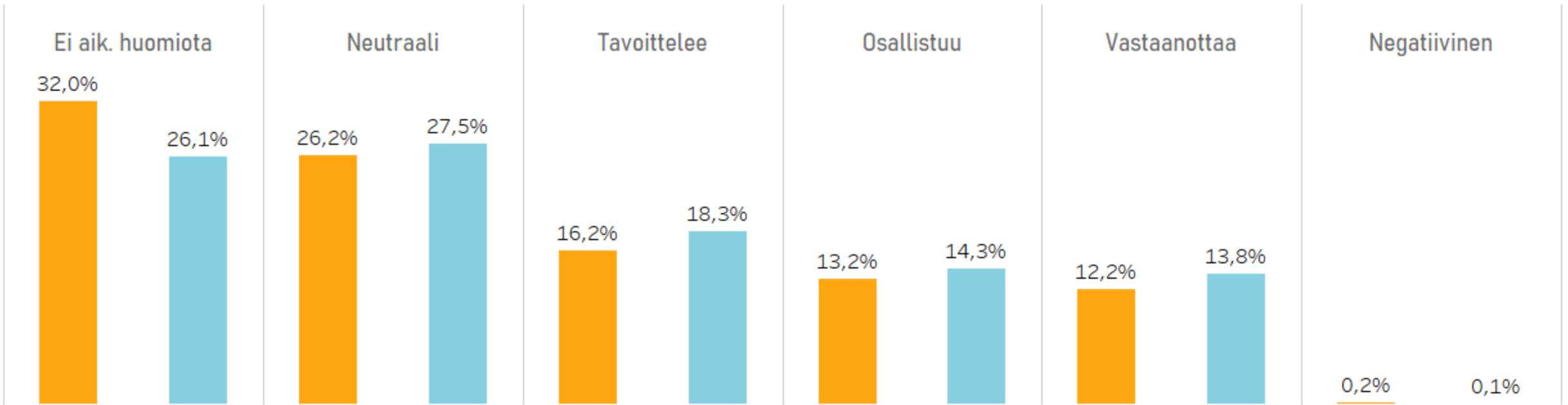
Millainen aikuisen rooli saa aikaan lapsissa korkeaa sitoutumisen astetta? Millainen aikuisen toiminta ei tavoita lapsen oppimispotentiaalia?

Kuinka suuri osuus lapsen korkean sitoutumisen toiminnasta jää vailla aikuisen huomiota?

Aikuisen toiminta

Viimeisin vuosi meillä ja muualla Suomessa

Entä kuinka aikuisen roolit jakautuvat päivän mittaan? Observoija on tarkastellut sitä, syventyykö aikuinen lapsen toimintaan ja pyrkiikö aikuinen toiminnallaan syventämään lapsen tilannetta.

■ Koko Suomi
■ Oma kunta

Vastaanottavalla aikuisella tarkoitetaan aikuista, joka tilanteessa havainnoi, kuuntelee ja syventyy lapsen kokemukseen, muttei muokkaa lapsen tilannetta. **Osallistuva** aikuinen on vuorovaikutteinen, rikastaa ja syventää lapsen kokemusta muokaten tilannetta yhdessä lapsen kanssa. **Tavoitteleva** aikuinen opettaa, motivoi ja ohjaa ja hänen nähdään toimivan tilanteessa ennalta määrätyn tavoitteen suuntaisesti. **Neutraali** aikuinen valvoo rutiininomaisesti, eikä syvennä lapsen kokemusta. **Negatiivinen** aikuinen jyrää lapsen kokemuksen. **Ei aikuisen huomiota**-luokka on tullut valituksi, kun aikuinen ei kohdistu huomiotaan observoitavaan lapseen.

Perusanalyysissä vertaillaan kunnan tuloksia valtakunnallisiin tuloksiin. Toiminnanluokitukset (observointimittari) ovat kirjoitettu analyysissä sillä laajuudella auki, kuin tarpeellista.

Reunamo Education Research

Johtajuus- ja oppimisympäristöanalyysit

Johtajuus- ja oppimisympäristöanalyysit

- ✘ Miten tiimejä johdetaan kunnassa/kaupungissa/yksityisellä palveluntuottajalla?
 - ✘ Miten päiväkoteja johdetaan?
 - ✘ Millaisia vahvuuksia ja kehittämisen kohteita päiväkodin pedagogisen johtajuuden osalta havaitaan?
 - ✘ Miten nämä peilautuvat valtakunnallisiin tuloksiin?
- ✘ Taustalla ovat päiväkodin johtajien sekä henkilöstön verkossa täyttämät itsearviointilomakkeet. Johtajuus- ja oppimisympäristön arvioinnit täytetään jokaisessa tutkittavassa (observeitavassa) päiväkodissa.

Päiväkodin johtamisen kipupisteitä

Väittämä	Korrelaatio	Til. merk	N
40. Henkilöstön keskinäiset ristiriidat vievät paljon aikaani ja resursseja	0,192	0	95508
39. Henkilöstön ongelmat ja erityistarpeet vievät eniten aikaani ja resursseja	0,177	0	95566
76. Päiväkodissa on viime aikoina ollut epätietoisuutta, turhautumista ja kaaosta	0,17	0	94906
33. Henkilöstön työnjako perustuu heidän työvuoroihinsa	0,142	0	95566
86. Tällä hetkellä minun pitää käyttää runsaasti jämääkö johtajuutta	0,129	0	94762
17. Sijaisjärjestelyt ovat stressaavia	0,118	0	95469
78. Moniammatillinen yhteistyö vie runsaasti työaikaani	0,11	0	94906
81. Tällä hetkellä oma työni on kiireistä	0,102	0	94762
25. Johtajan tehtäviä on delegoitu henkilöstölle	0,093	0	95469
38. Varhaiskasvatuksen opettajat saavat eniten aikaani ja resursseja	0,077	0	95566

Hyvä päiväkodin johtaminen

	Korrelaatio	Til. merk	N
41. Työyhteisössä voidaan hyvin	-0,231	0	95311
66. Henkilöstö on vahvasti sitoutunut työhönsä	-0,196	0	95377
12. Kasvatuksen tavoitteet ja suunnitelmat näkyvät toim. toteuttamisessa	-0,195	0	95469
5. Henkilöstö on paneutunut lapsen yksilöllisen varhaiskasvatussuunnitelman tekoon ja käyttöön	-0,171	0	95398
45. Huoltajien palautteelle ja arvioinnille on luotu toimivat rakenteet	-0,162	0	95566
22. Johtajana kehitän aktiivisesti huoltajien osallistumismahdollisuuksia	-0,154	0	95379
36. Työaikajärjestelyjä ohjaa laadukas pedagogiikka	-0,145	0	95566
68. Henkilöstö kehittää ulkoilua aktiivisesti	-0,144	0	95377
6. Henkilöstöllä on yhteinen visio	-0,143	0	95469
13. Uudet työntekijät perehdytetään talon toimintatapoihin	-0,143	0	95120

Kohdennetut analyysit

Kun Kehittävä Palaute vakiintuu osaksi varhaiskasvatuksen arviointi- ja kehittämistoimintaa ja aineistonne karttuu, on mahdollista tehdä syvällisempiä tarkasteluja kohdennetuilla analyyseillä.

Aineiston avulla voidaan tutkia esimerkiksi:

- ✘ Millaista toiminta on eri-ikäisten lasten ryhmissä?
- ✘ Millaisia vaikutuksia hankkeella X on ollut?
- ✘ Mitä varhaiskasvatuksessa tapahtuu eri kellonaikoina?
- ✘ Millaista varhaiskasvatus on eri alueilla? (ns. alueanalyysit)
- ✘ Millaista on tyttöjen, poikien ja eri-ikäisten lasten leikki?
- ✘ Erilaiset teemat: leikki, ulkotoiminta, kasvun ja oppimisen tuki, syrjäytyminen...

Monipuolinen aineisto avaa näköaloja hyvin monenlaisiin tarkasteluihin ja sen erilaisia mahdollisuuksia voidaan pohtia yhdessä.

Analyysit voidaan tuottaa presentaatio- tai raporttimuotoisina.

Analyysitilaisuus voidaan järjestää eri kohdeyleisölle (hallinto, pk johtajat, varhaiskasvatuksen henkilöstö..)

Eri-ikäisten lasten osallistuvan roolin osuus eri leikeissä

Ote leikin analyysistä:

Leikit ovat tärkeitä tilaisuuksia osallistumisen kokemuksille. Miten eri-ikäiset lapset osallistuvat (H2) eri leikkeihin?

Alle 3-vuotiailla osallistuvaa roolia tavataan eniten esineleikeissä.

4-5-vuotiailla osallisuus korostuu selkeästi roolileikeissä. Mielikuvat ovat roolileikeissä keskiössä.

6-vuotiailla osallisuus on niin ikään korostunut roolileikeissä, joskin myös fyysiset leikit osallistavat 6-vuotiaita varsin hyvin.

	3v tai alle	4 - 5 v	6v tai enemmän
Roolileikki	28,6%	38,0%	33,1%
Sääntöleikki	6,8%	12,7%	17,2%
Esineleikki	35,0%	24,3%	21,8%
Fyysinen leikki	29,6%	25,0%	28,0%
Yht.	100,0%	100,0%	100,0%

Taulukossa on kuvattu lapsen osallistuvaa toimintaa.

Yksikkökohtaiset analyysit

Päiväkodinjohtajan ja työyhteisön väline
varhaiskasvatustoiminnan kehittämiseen yksikössä

- ✘ Millaisia vahvuuksia ja kehittämisen kohteita juuri meidän yksikössämme on?
- ✘ Aineistoa voidaan kerätä yksikkötasolla, jolloin yksittäiset päiväkodit voivat saada omat tuloksensa tarkasteltaviksi ja työstettäviksi.
- ✘ Aineistonkeruu edellyttää 8 satunnaista observointipäivää aineistonkeruujaksolla (400 havaintoa).
 - Tyypillisesti kunnan/palveluntuottajan omat observoijat keräävät aineiston omissa päiväkodeissaan tai naapuripäiväkodeissa.
- ✘ Yksiköt saavat perusanalyysin (hyvinvoinnin nelikenttä) omasta aineistostaan ja tulokset käydään läpi peilaamalla kuntatason tuloksia yksikön omiin tuloksiin (tilaisuudet ovat koulutuksellisia).

Aineistosta ja analyysistä

Tässä analyysissä tarkastellaan päiväkotinne varhaiskasvatuksen tilaa hyvinvoinnin nelikentän kautta. Neljä keskeistä hyvinvoinnin indikaattoria (oppiminen, liikkuminen, emotionit ja sosiaalisuus) kertovat laajalti varhaiskasvatuksen toiminnasta lasten kokemana. Observoijien tekemät havainnot heräävät tässä analyysissä eloon! Lähdemme tarkastelussa liikkeelle ottamalla yleinen katsaus päiväkodin toiminnosta. Tämän jälkeen käydään kukin hyvinvoinnin indikaattorin toiminnosta. Lopuksi on koottu vinkkejä, kuinka voitte parantaa päiväkotinne pedagogisessa

Oppiminen

Oppimisen mittarina käytetään observoitua prosessin syvyyttä ja kehitystä. Oppimisen aikana on vähän intensiivisiä osuuksia, jotka on läitetty pois...

Päiväkodin toiminta

Oppiminen & päiväkodin toiminta

	Yksinkertainen	Usein keskeytyvä	Enimm. jatkuva	Jatkuva toiminta	Kestävä, intens. toiminta	Yht.
Ohjattu toiminta	5.3%	3.0%	9.0%	12.6%		
Tuettu leikki			4.5%	5.0%	5.9%	9.2%
Vapaa leikki	26.3%	24.2%	22.5%	21.8%	23.2%	5.1%
Ulkoilu	36.8%	27.3%	34.8%			
Perushoito	26.3%	27.3%				
Ruokailu	5.3%	27.3%				
Yht.						

Lapsen toiminta

Emootiot

Kaikenlaisia emootioita tarvitaan, mutta on kuitenkin tärkeää, että lapsen elämästä välittävät positiivinen kokemus. Tässä tarkastelusta on koostettu lepoa...

Lasten fyysisen aktiivisuuden jakautuminen

Fyysisestä aktiivisuudesta tarkastellaan viisiportaisella asteikolla, jossa arvioidaan lapsen energian kulutusta liikuntaa. Korkea fyysinen aktiivisuus voi näyttäytyä erittäin nopeana liikkeenä, jossa energian kulutus on huipussaan. Observoinnissa huomioidaan liikunnan osuus päivän aikana. Kuormittavan liikunnan osuus päivän aikana on...

Sosiaalisuus

Lapsen mukautuva, osallistuva, omaehtoinen ja veläytyvä sosiaalinen orientaatio päiväkodin eri toiminnoissa. Tarkastelusta on koostettu lepoa...

Kuinka hyödyntää tuloksia päiväkodin pedagogisessa kehittämistyössä?

Kehittävän Palautteen avulla saatuja tuloksia voidaan hyödyntää päiväkodin pedagogisessa kehittämistyössä esimerkiksi seuraavin keinoin:

- Valitkaa kehittämispäivän teemoiksi yksi hyvinvoinnin nelikentän osa-alueista (oppiminen, liikkuminen, emotionit, sosiaalisuus), tarkastelkaa oman päiväkotinne tuloksia ja pohtikaa, millä tavoin toimintaa voidaan kehittää. Kunkin osa-alueen tuloksissa riittää tutkittavaa ja suunnittelussa on mielekästä tarttua yhteen osa-alueeseen kerrallaan.
- Tulosten peilaaminen VASUun: miten VASU toteutuu tulosten näkökulmasta omassa toimintayksikössä?
- Vahvuuksista liikkeelle: millaisia vahvuuksia havaitsette ja tunnistatte omassa toimintayksikössä? Kuinka näitä vahvuuksia voidaan hyödyntää kehittämistyössä?

JOHTAMISESSA PEDAGOGIIKKA KESKIÖSSÄ:

- Itsensä johtaminen
- Vasu(t) kainalossa
- Pedagoginen puhe pedagogiikasta

Yksikkökohtaiset analyysit toimitetaan päiväkoteihin PPT-muodossa (kuvassa otteita analyysin osista)

KIITOS

Jaakko Forsell

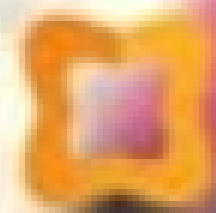
kehittämisasiantuntija

jaakko.forsell@reunamoedu.fi | puh. +358 50 568 9858

Reunamo Education Research | Siltavuorenpenger 5 | 00170 Helsinki

www.reunamoedu.fi

Reunamo Education Research